

Речи нашег учитеља и народног просветитеља су млади јеремичци, голе каћунице, небеске зеленкаде, петровдански венци и сво биље и босиље што цвати под небом баричким. Нежна учитељска рука их је миловала, боловала, укривала по најтамнијим местима, појила их водом студеном и месечевим млеком, јутром и вечером. Најважније међу њима су вижљаста лепота, бледоплава, нежних прстију, мршавих бедара, са ћумом сасушених травки међу њима. Сисице су им звончићи јасни, једва отфркли од тананог тела, грло млако, далеко. Са усана бледих тече им често сукрвица и стаче се кап по кап на велики ленсаун, на коме изабраница нашег учитеља и народног просветитеља санак свој борави.

Речи, верне и брижне лепотице, веште руке окрећу и преврћу нежно. Чувају им старе знаке и уцртавају јој нове. Како је време одмицало, те чини небеске биле су чеиће и брижније. Ноћи су светлеле у учитељској соби од белине лице и голог тела вољене драгане. Оне краће, нечемурне и незреле, тек настале кратке записе, као брабончиће, каменчиће свих боја, учитељ је слагао у малене венце којима је градио куле и градове око бледоплавих коса, ситних, жмиркавих очију без сна, око сисица звонкастих, ширио их по мршавом трбуху према ћуми од сасушених травки.

Испод маленкастог брега, водица је ретко текла. Сушна лета и бодре јесени биле су дуге и тешке. Бедра су се често 'ладила, кртила, сневала топлину далеких крајева. Ситне речи су се множиле, као прозирни црви, јогунили, кидисали на ћуму од сасушених травки. Вешта рука нашег учитеља и народног просветитеља их је поново враћала у стари поредак.

Луде игре које су заметнуле ситне речи нашег учитеља и народног просветитеља, често су веселиле суморну тишину учитељске собе, 'ладну као душа сиромаша, потом су се саме уплитале у ћурђевске венце, корутиле по шаренкастој таваци, на којој су мртвуљава таворили дивит и хартија. Дешавало се да ветрина јесења отвори пенцере широм, да их покупи и преда небу великом, баричком.

Речи су строгог учу водиле до високе горе Куновице и језера у Сунчића долу. Тамо је до миле воље ширио и скупљао фиранге свог тешког сна о видаркама срца и владаркама света, о небеском биљу и злом јутру у Боровњацима надомак поља Суранова.

ЛИЦА ОВЕ ПРИЧЕ:

БОРОВЊАЦИ

Уклето место. Сањају га партизанка Мара и дружбеница благочастивог ђавола. Боровњаци су одсекли поље Каменово, спалили небеско борје, отворили омален ливадак на коме су заиграли лудо коло злице и укољице са поља Шаранских. Много година касније црквица из горе зелене зацелила је ране чистим душама страдалника из нашег чувеног места. Отворила им света врата.

БУДИМЉАНСКА КРАЉИЦА

Столује у дубинама језера у Сунчића долу. У сан јој често долази змија младожења. Везује небеско платно и уцртава знаке који убрзо оживе и зациликтају пред очима Будимљанске краљице. Дворкиње, са цветићима међу младим стегнима милуше краљицу, мију јој сузама лице смерно, голицају песмом. Гола и једра краљица вене на срмали пенџеру.

ВИДАРКЕ СРЦА И ВЛАДАРКЕ СВЕТА

Чудеснице, небеснице, сестрице миле благочастивог ђавола. У време летњих врелина пландују на обали језера у Сунчића долу. Свака своју ћуму међу стегнима белим нуди небу нашем баричком, великом. Јауче и стење висока гора Куновица. Све видарке срца испод ока гледе владарке света, краљице од истока паке до запада, како им благочастиви ђаво беле руке веже, док им са брегова модар пламен суче. Видарке срца шапућу

молитве. Нежне речи плаве небо баричко. Са широка поља Суранова хитају им у загрљај силне ђувегије са једрим пуздрама. Све то из густа клекова жбуна снатри партизанка Мара, док јој јуначка десница милуши копље бојно.

ВИЊАКА

Посве жив комад одеће. Чудно се копчао и бежао од руку ситне дечице из нашег чувеног места. Нико не зна како је једног дана планула огњем живим и заувек нестала.

ГРАОР

Долази у сан дечице из нашег чувеног места. Небеске бобице играле су пред његовим очима као ситни анђели, котиле се и множиле до ниске таванице. Кад врели сан побегне, дечица су с тугом пиждрила у мршава жита и тежак граор које је чупала и развлачила околу манита Пава.

ГРУШАВИНА

Силодртна, густа, масна и снажна. Текла је на све стране, ливадама, долинама и зеленом травом. Пунила је румене жвале дебелгузих снаша од самог јутра и модрикасте усне вижљастих девојака и јадојака, умивала је и образе бледе дечице у нашем чувеном месту. Често је шикљала као млаз 'ладне воде из Пиздењака или бесног чворновака лудог Милоја.

ГУРАБИЈЕ

Славски колач пуног месеца. Слаткасто, бело, умиљато и благо око, по средини шара небом на-